

List izhaja dvakrat na mesec.
Posamezna štev. 3 K.
Naročnina mes. 6 K
Rokopisi se ne vračajo in ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

VOJNI INVALID

Postnina plačana v gotovini.

Uredništvo
in upravišstvo
v Št. Peterski
vojašnici.

Glasilo izvršnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS.

Proč s tlačitelji!

Eden za drugim se menjavajo šefi tukajšnjega invalidskega odseka ter nam zapuščajo posledice in vtise njihovega delovanja.

V tako razpoloženje in nasprotje z invalidi pa še ni zašel nobeden kakor g. Goršič. S svojim samovlastnim nekorektnim delovanjem je tako razburil invalide, da so padale na pretekli letni skupščini ostri očitki in protesti napram njemu.

Mi invalidi ne podeenjujemo njegovih zmožnosti, tudi ne v vprašanju socialne politike, konstatiramo le, da je pri reševanju invalidnih vprašanj s svojim postopanjem dosegel pravo socialno polomitiko.

Njegov nastop in značaj nista primerna za posel z invalidi. Gospod je resen sodnik, kakršnega pa mi invalidi ne potrebujemo, ker smo že itak za večno zadosti obsojeni.

Na vodstvo invalidskega odseka spada človek, ki mora imeti sočutje in potrpljenje, ker invalidski duhovi so pri njih nesrečnem položaju zelo razburljivi in je treba znati zadovoljiti te skrajno nezadovoljne elemente.

Mi smo obupani ker nujno rabimo pomoči, ne pa šikan in sovraštva. Priznamo pa, da je težko voditi urad brez kreditov in sredstev ter pomirjevati s samimi praznimi obljubami razburkano valovje. Mi pa se moramo zagnati tja, kjer se nam dolguje, ker naš položaj je skrajno obupen.

Naša organizacija je zastopnica mase, bedne, gladne in zapuščene raje, za katero so povsod gluha ušesa, zato se mora ona z vso energijo boriti za pravice revnih.

Ona se mora brigati za vsa vprašanja svojih trpečih članov, ako boče pri današnjemu družabnemu redu le trohico izvojevati, zato ima tudi dolžnost in popolno pravico, da kontrolira delo onih, ki se bavijo z vprašanjem vojnih žrtev.

Ker sestoji ona iz veliko oči in ušes, zasledi lahko marsikatero napako in tako jo je tudi takrat izsledila, ko je s primernimi izrazi v našem glasilu kritizirala delo nekaterih uradnih oseb, ki jih je g. šef potem tako vroče ščitil.

Mesto, da bi razčistil našo oktožbo obojestransko, se je postavil na stališče 1:150.000. Ni podpiral obtožbe trpečih, marveč je raje branil čast onih, katerim se ni bila odvzeta in za katere imamo mi premalo razpoloženja in preveč resnih skrbi, da bi se z njo bavili.

Prišla je sveta jeza na organizacijo, prišli so diktati kdo mora odstopiti, prišlo je sodno zasledovanje radi času.

Ni pa nihče branil časti orgnaizacije onih velezaslužnih častitljivih nekdanjih borec, katera se je poniževala in zasmehovala.

In po vseh teh nečastnih udarcih se poje celo leto ena in ista stara pesem o neki časti, radi katere se izsiljuje našega odgovornega urednika, vojnega slepeca, da naj jo da in naj pove pisca onih vrstic, ki so ošvrkale potrebne, katere pa on po svoji uredniški tajnosti ne sme izdati. Zato se ga preganja tako, da se ne sme več pokazati v I. nadstropje one hiše med častihlepno gospodo ne radi svojih potreb, niti ako zastopa cel vesoljni svet. Ker pa v svoji slepoti enkrat zaide v ta zanj zaplankani »elisium«, se znajde takoj vržen od mogočne pripravične roke skozi vrata zopet v predpeklju.

Glej človek in reci ali je pri nas dovoljena tiskovna svoboda?

Za branitev časti pa imajo vsi kulturni narodi »sodišča«.

Pa pojdemo dalje. Prišla je uradniška kuga »redukcija«. Kdo naj jo prestane? Odločili so zopet gospod. Ne da bi dolgo izbirali, je odletelo iz invalidskega odseka 6 žrtev in ko so se preštele in spogledale, bili so sami ljubljenci »vojni invalidi«. To pot se niso go-

spod nič kesali, da so prekršili naredbo o prednosti v drž. službah. Kljub temu, da zakon nikjer tako ne določa, je gospod podpisal po pisarni mu predloženo okrožnico, da vojni invalidi izpod 50 odstotkov sploh ne dobivajo enkratnih denarnih podpor in oblačil.

Ako je »Vojni invalid« kritiziral razmere na Golniku na podlagi osebno doprinešenih pritožb in dokazov, se je mesto, da bi se zadeva temeljito preiskala, zahtevalo, da se ne sme poprej nič pisati, predno se ne dobi informacij od invalidskega odseka.

Na svojem sedanjem mestu kot šef oddelka za socialno politiko, je pa gospod najprvo porabil svojo moč napram invalidom s tem, da je hotel njihovi organizaciji zaviti vrat z odvzemom sredstev.

Kinopodjetniki, ki nam dajejo procenete, so pričeli takoj kršiti pogodbe ter se izgovarjajo, da so dobili navodila in zagotovilo pri pokrajinski upravi, da se bo stvar predrugačila.

Znano je, da so bili isti pri g. šefu socialne politike. On pravi, da mora dohodke kina, ki se stekajo k organizaciji, naznaniti ministrstvu, da spadajo gotovo v »Narodni fond«.

Ta Narodni fond pa nikjer ne obstoja, ker še nima pravilnika, štatutov in nobene uprave ter še ene pare ni izdal nikomur. Naše pogodbe so privatno pravo, za katere bomo na primernem mestu takoj preskrbeli, da se bodo točno izpolnjevale.

Slične šikane so padale dan na dan napram organizaciji, ki so rodile jezo in nezadovoljnost med invalidi.

Pri takih razmerah je bilo z gotovostjo pričakovati, da bodo padle ostre obsodbe invalidov, ki so se skozi in skozi pojavljale. Na letošnji skupščini pa se je vzdignil največji krik radi nezadovoljnosti proti osebi, pod katere vodstvom so se dogajali udarci. Zato se je zahtevalo, da se g. dr. Goršič odstrani, tako da ne bo imel več posla z invalidi, za katere je pokazal, da nima srca.

Ker ni bilo momentano drugega sredstva, je zahteval gospod doktor da morata odstopiti dva podrejena mu uradnika iz našega odbora. Na pritisk se mu je naš predsednik udal in odstopil, odbor pa demisije ni sprejel. Drugi pa se drži in bo vsled tega baje v preiskavi.

Razlog je ta, da ne moreta biti v odboru izvršitelja onega kar je skupščina v resoluciji naročila glede njegove osebe.

Mi pa pravimo, da je to apel naše skupščine na onega, ki zamore to izvršiti. Ta oseba pa more biti le nadrejena ne pa podrejena. Ako bi imel pa naš odbor in posamezni člani sami toliko moči, bi to brez apela takoj, ali pa že zdavnaj storili.

Tako se postopa z nekdanjimi borei — žrtvami za osvoboditev domovine.

Demišljivost g. šefa socialne politike.

Odkar je g. dr. Goršič šef socialne politike, misli, da je vsegamogočen gospod, ki lahko dela, kar se njemu poljubi, ne oziraje se ne na desno ne na levo. Mnogo je pri nas ljudi, ki se hočejo s terorjem in intrigami obdržati pri svojih koritih. In med to vrsto spada tudi naš »ljubljeni« Goršič.

Enostavno je zapovedal našemu predsedniku in odborniku — ki sta slučajno njemu podrejena uradnika — da morata takoj odstopiti iz odbora, ali pa bosta frčala iz službe. Imenitno, kaj ne! Pa njemu se ni čuditi, ker mož se še ne more odvaditi manir, ki jih je imel, ko je nastopal kot sodnik pred zločinci in arestanti Mesto da bi nam bil oče, pa igra vlogo velikega sodnika — Pilata, ki si po vsaki obsodbi napram invalidom umiva roke ter

zvrča krivdo na druge. Pa preidimo k naši zadevi.

Naša tovariša sta bila pravomočno po pravilih, katera je potrdil minister za socialno politiko, izvoljena v izvršni odbor. Izvoljena sta bila od 50 delegatov, ki so zastopali 15.000 organiziranih slovenskih vojnih žrtev. V začasnem invalidnem zakonu (čl. 25.) stoji, da mora biti vsak invalid organiziran kot redni član udruženja vojnih invalidov. Člen 7 naših pravil pa pravi: a) Povsod in ob vsaki priliki zastopati in dostojno braniti interese organizacije;

b) voliti upravo in biti voljen itd.

Ne poznamo pa nobenega paragrafa, po katerem uradnik socialne politike ne bi smel biti funkcionar organizacije. Morda ga nam iz prijaznosti pove dr. Goršič? Sveta dolžnost vsakega člana pa je, da posveti vse svoje sile organizaciji, predvsem onih, ki imajo zmožnosti za to. Dalje je sveta dolžnost vsakega člana, da agitira zanjo ter jo brani pred krivicami, storjenih od kogarkoli samodržca, pa naj si bo ta Peter ali Pavel. Ko bi g. dr. Goršič malo preštudiral to, kar spada v njegov delokrog, ne pa vtikal svojega nosu v stvari, ki ga nič ne brigajo, bi ne streljal takih kozlov, preko katerih pa gremo mi z zaničevanjem in smehom.

Vsem pa izjavljamo javno na tem mestu, da smo mi tisti, ki smo prelivali kri, žrtvovali ude in zdravje za to našo Jugoslavijo in katero smo vam mi oslobodili. Mi bomo pa tudi tisti, ki bomo branili njo in naše pravice proti vsakemu antidržavnemu elementu še z zadnjo kapljo krvi, ki nam je ostala. Gospodje! Izjavljamo pa že v naprej, da bo ta boj hud in neizprosni. Štiri leta smo vam bili žoga, katero ste brcali semintja, a sedaj je počila — zato čuvajte se!

S. S v imenu mnogih.

Tovariši! Organizirajte in strnite naše vrste, da bomo mogli častno izvojevati boj za naše pravice!

Še nekaj o dr. Goršiču.

Nedavno tega je Kranjska hranilnica, kot lastnica uradniške hiše v Gradišču, v kateri zavzema udobno stanovanje sam gosp. dr. Goršič, zvišala strankam najemnino. Dr. Goršič se je dogovarjal z nekaterimi strankami glede skupne vloge proti zvišanju. In res, dogovorili so se, da nastopijo složno proti neprimernemu povišanju najemnine. Vsestransko začudenje pa je nastalo, ko izvedo dotične stranke, da je dr. Goršič sprejel povišanje najemnine in da je celo izjavil Kranjski hranilnici, da je pripravljen plačati večjo najemnino kakor se mu je pa podražila. Kdor tega ne veruje, naj se obrne k strankam gori omenjene hiše!

Kakšen namen je hotel s tem korakom dr. Goršič doseči, menda ne bode težko uganiti. Morda je pa hotel s tako kavalirskim postopanjem napram Kranjski hranilnici dobiti če ne takoj, pa vsaj v doglednem času mesto upravnega svetnika ali nevem kakšno drugo korito. Človek z dolgoletno, vsestransko izpolnjeno prakso mora že vedeti, kako se mora človek, ki ima nebesa že na zemlji, obnašati napram ljudem, ki pričakujejo boljše bodočnosti šele po smrti.

K ZADEVI NAČELNIKA DR. GORŠIČA KOT PRIJATELJA INVALIDOV.

Da bodo vojni invalidi, vdove in sirote, vedeli kako dober prijatelj, ki pozna vse te reveže, le samega sebe ne, bi vendar rabili pojasnila, zakaj se pusti honorirati imenova-

ni gospod z lepim mesečnim honorarjem kot načelnik upravnega odbora komisije za preskrbo vračajočih se vojakov. Kakšne nagrade je prejemal bivši načelnik dr. Breclj in ostali odborniki? Menda je dr. Goršič zato izpodrinil dr. Breclja, da dela na ta način tako požrtvovalno za invalide.

VPRAŠANJE DRŽ. NAMEŠČENCA-INVALIDA.

Ker smo invalidi tudi državni nameščenici — seveda prvotno plačani — in najemniki po raznih luknjah in barakah ljubljanskega predmestja, zato imamo pravico vprašati g. pokrajinskega namestnika za Slovenijo, kako je mogoče, da prejema dr. Goršič poleg plače načelnik oddelka za socialno politiko, kot predsednik stanov. sodišča II. instance honorar v višini vseh prejemkov uradnika IV. čin. razreda. Jasno nam je sedaj, zakaj ni za uboge invalide, vdove, sirote, drž. nameščenice in drugo jadno sirotinjo nikdar denarja na razpolago. Kako dolgo se bodo ustvarjala še slična korita!?

Tovariši! Zavedajte se, da invalid biti ni naša sramota, temveč naša čast!

O poteku letne skupščine.

Dne 10. in 11. marca t. l. se je vršila v Ljubljani letna skupščina izvršnega odbora Udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot v kraljevini SHS. za društveno leto 1922/23. Prišli so pozvani delegati vseh podružnic razun Kočevja.

V soboto, 10. marca t. l. ob 3 uri popoldne se je pričela v magistratni dvorani delegatska anketa, katero je otvoril predsednik tov. Stan-ko Tomc, obrazložil pomen ankete in prosil, da se debatira in presoja stvarno in objektivno.

Pozdravil je tudi delegate središnjega odbora iz Beograda tov. majorja Dragoje Kotla-jića in tov. Bogunovića iz Sarajeva, ki sta bila navdušeno za aplavzi sprejeta. Predlaga izvolitev predsednika ankete, za katerega je bil soglasno izvoljen tov. Turk Ernest, ki je takoj prevzel mesto in naznanil dnevni red ankete. Izvolita se za zapisnikarje tov. Albin Bevc in Ivan Vuk.

Preide se k čitanju zapisnika delegatske ankete z dne 28. I. 1922. Po prečitanju se oglasi tov. Žagar iz Konjic da v zapisniku ni neke resolucije radi invalidskih davščin, ki je bila lani stavljen. Tov. Turk pojasni, da je bilo več sličnih resolucij, ki so se spojile v eno samo in da naj se vnese to v nov zapisnik. Ker se nihče več ni oglasil, se prečitan zapisnik odobri. Tajnik tov. Ušan prebere še zapisnik delegatske ankete z dne 26. dec. 1922, ki se brez ugovorov soglasno odobri.

Nato se preide k pretresovanju pismeno stavljenih predlogov posameznih podružnic. Sklene se po predlogih, da se prečita vsaka točka posebej in da debata posameznega delegata ne sme trajati nad 5 minut.

Vname se debata in čitanje pismenih predlogov, ki so jih stavile sledeče podružnice.

1. Bled radi preskrbe voj. sirot v zavodih in šolah, glede kandidature prof. Mravljaka v Celju, glede pobiranja pogrebne in nekaterih nedostatkov v izpolnitvi sred. odbora po pravilih. Po nekaterih pojasnilih se sklene sprejeti predloge v resolucijo.

2. Moravče se stavi iz dnevnega reda, ker je stavljen v istem smislu.

3. Domžale, glede sprejema invalidskega zakona, in zvišanje procentov trafikantom — vojnim žrtvam. Tov. Krušič pojasni glede trafik. Sprejme se v resolucijo zahtevano zvišanje procentov za 2—3%.

4. Jesenice glede točnega izplačevanja pokojnin po zakonu v popolni izmeri. Delegat Novak pripomni tudi, da ni treba invalidskih znakov. Glede pokojnin se sprejme v resolucijo.

4. Ljubljana, da se jo oprosti oddaje polovične članarine centrali. Se ne odobri. Glede višine članarine se tudi na predlog ni moglo nič debatirati ker je to že sklep kongresa in določujejo pravila. Enako se po pravilih ne moreta dovoliti 2 delegata za izvršnemu odboru.

5. Konjice kritizirajo postopanje pri sprejemu invalidov po uradih. Delegat navaja kon-

kretne slučaje. Vname se debata in sklene, da je to stvar posameznega prizadetega, ki naj se sprti pritoži.

6. Celje. Dva delegata izvrš. odbora naj hodita v Beograd k sred. odboru, dva naj pa pošilja Štajerska k izvršnemu odboru v Ljubljano, da bodo dobre zveze. Pojasni se, da v Beogradu jih imamo, glede štajerskih delegatov ki se itak pokličejo v slučaju širših sej, ni potreba debatirati, ker se iz vseh strani Slovenije pozovejo. Za zdravilišče tuberkuloznih pojasni tov. Krušič, da je po pozvedbi v Beogradu nakazanih 5000 Din, ki se bodo za prvo silo izplačali. Glede dnevnic invalidom-vajencem in dijakom po zavodih in odpusta se stavi v resolucijo.

7. Ptuj stavi zahtevo glede zlorabljenja invalidov, vdov in sirot v bolnici za vsako bolezen, glede pravičnih nadpregledov, radi drag. doklad drž. uslužbencev invalidov, radi namestitev, radi pobiranja milodarov da se dovoli, oprostitve veseličnih taks, oproščanja poštne organizaciji in glede ribolova v Dravi, da se zasigura invalidom.

Tov. Belinc, da pojasnilo glede nadpregledov. Vname se debata glede drugih zahtev. Predsednik pojasni glede drugih točk, da so v načrtu bodočega zakona, glede pobiranja milodarov smo pa proti, ker nočemo beračiti. Glede pokojnin se naj pa stavi predlog, da se stvar ponovno temeljito revidira.

8. Krško, stavi predlog za obvezno naročevanje našega glasila. Tov. Rus iz Bleda stavi drug način, kako naj bi podružnice iz svojega imetja pomagale. Se odbije, ker po pravilih ne gre. Dalje je predlog, kako bi se uredilo, da bi bila organizacija informirana o uspehih vsake rešene vloge. Razvidi se iz debat, da bi stvar preveč oblasti obremenila, nam pa napravila preveč poštne, ako bi hodile rešitve preko organizacije.

9. Šoštanj stavi predlog, naj se uslužben- cev invalidskega odseka ne voli v odbor in da naj se invalidov pod 50 odstotki možnosti ne zapostavlja. Glede prve zahteve se na izjavo tov. Krušiča ne sklene ničesar, druga zahteva se sprejme v resolucijo.

10. Šmarje pri Sevnici stavi predloge, da organizacija zida lastne domove, otvarja konzume in da bi imele podružnice večjo prostost glede finančnega stanja. Glede prvih dveh zahtev se bo zasledovalo itak samo ob sebi umevno vedno cilje, da se finančno toliko postavimo na noge, zadnja zahteva pa se uredi po pravilih.

11. Gorje pri Bledu je zoper oddajo premoženja centrali iz podružnične blagajne, zahteva uverjenje za proste vožnje nazaj in da ostane cel izvršni odbor pri dosedanjih osebah. Točka se vzame na znanje brez posebnih pripomb.

12. Št. Peter v Savinjski dolini zahteva brezplačnega zagovornika vojnim žrtvam. Ga itak majo s pravico revnih. Dalje radi hitrega popravljanja protez, brezplačne obleke in živil sirotam, brezplačnih voženj in zvišanja odstotkov prodajalcem tobaka. Vse to pride v resolucijo. — Da bi vdove imele iste pravice kakor 100 odstotni invalidi, je pri zakonu težko izvedljiva stvar.

13. Trebnje stavi predlog, da bi se blagajnikom zvišali prejemki za trud. Se spravi iz debate, ker je to stvar poslovnika.

Predložilo se je še nekaj predlogov, ki so pa enaki ali slični gori navedenim, zato se jih je izpustilo in ne posebej čitalo.

Besedo je dobil tov. Bogunović iz Sarajeva, ki pozdravlja in pravi, da so predlogi, ki so se preračevali, pokazali sijajno sliko pozitivnega dela. Glede zakona je nevarnost, da se ne bo po naših težnjah sprejel, da pa moramo trdno stati na braniku in vršiti popolne dolžnosti napram udruženju. Prizna, da je naša organizacija v Sloveniji najvzornejša in izrazi željo, da bi bili drugim predniki in vodniki. Priporoča, da opustimo vsake predloge proti pravilom, ker pravila morajo priti do popolnega življenja. (Burno loskanje, predsednik se zahvali.)

Pri raznoterostih se oglasi tov. Špan iz Metlike, zakaj ni dobila podružnica dohodkov iz monopolnega denarja. Pojasni se mu vsestransko, da ni napravila vsestranske statistike; držati pa se je bilo sklepa širše seje. Tov. Špan in tov. Peček omenjata, da niso člani krivi, ako odbori in v tem slučaju še prejšnji odbor ni deloval. To je res, a oni so jih volili, postavili in naj z njimi obračunajo. Vname se debata, kje je sedaj dotični denar. Prosi se, naj se določi, kaj bo s takimi podružnicami. Po debati se zvrne na te podružnice splošna prita, ker one

kažejo, da ne delujejo in se jih za enkrat na ta način kaznuje. — Tov. Špan se je zato odstranil.

Tov. Štefe pojasnjuje nato, kako važna je za nas statistika, ki se mora čimprej izvesti. On da ima kot poverjen to nalogo, zato apelira na točno poslovanje.

Nato se prosi sklepa glede honorarja tov. Ušanu za napravljeno knjigovodstvo. Sklene se, da sme zadevo rešiti po pregledu in previdnosti bodoči odbor.

Tov. Ušan vpraša, kaj bo z denarjem, ki ga je dobila mariborska podružnica od zadnje veselice.

Po raznih debatah se sklene pustiti podružnicam premoženje v kolikor se ne nanaša oddaja od članarine in pristojnin. Vendar pa se mora premoženje točno izkazovati izvršnemu odboru potom obračunov. Glede splošnega poslovanja pa naj velja nova pravila, ki se v kratkem razpošljejo, in poslovniki.

Tov. Turk zaključi anketo ob pol 8. uri zvečer.

Ali si že član naše organizacije? Ali plačuješ redno članarino?

Pravilnik

za izvrševanje zakona o začasni pomoči invalidom in rodbinam, umrlih padlih in pogrešanih vojakov kakor tudi nekaterih civilnih vojnih žrtev. (Nadaljevanje.)

X. poglavje.

K členu 27.

Postopek.

a) Prijava za pregled osebnih invalidov.

§ 114. Prijavo za pregled morajo vložiti vojniki, podčastniki, rezervni ali aktivni častniki in obvezniki uradniške vrste, ako se poškodejo ob izvrševanju vojaške službe, nadalje vse civilne osebe, navedene v točkah C in D člena 1. tega zakona, ako hočejo zahtevati od države pomoč v zmislu tega zakona.

§ 115. Osebe, ki so po uredbi o povračilu škode vložile prijavo po obrazcu 4. ali 5. in ki imajo po tem zakonu pravico do državne pomoči, se morajo po predpisani poti iznova prijaviti za določitev svoje invalidnosti in ostalih svojih pravic po tem zakonu.

§ 116. Pregledati se morajo tudi osebe, ki se vračajo iz ujetništva. Če nimajo vseh potrebnih listin, ker so jih morda izgubile ali so jim bile odvzete v ujetništvu, ali če ne morejo navesti prič, jih mora komisija vendarle pregledati; na invalidskem listu in invalidskem potrdilu, odnosno začasni objavi, pa označi, da nimajo potrebnih listin, odnosno prič.

K členu 28.

§ 117. Stalne komisije za pregled invalidov s sedežem pri komandi vojnega okrožja opravljajo pregled vsakega dne 10., 20. in 30. v mesecu. Ako je ta dan praznik, se vrši pregled prihodnji dan. Ako komisija v enem dnevu ne pregleda vseh prijavljenih oseb, mora nadaljevati pregled prihodnji dan.

Ambulintna komisija posluje po naročilu komandanta vojnega okrožja tudi izven odrejenih dni, če je to potrebno zaradi večjega števila invalidov in težkih prometnih razmer in če bi se na ta način več prištedilo pri denarni hrani in vožnji invalidov.

Civilne invalide pregleduje ista komisija. Ženske osebe pregledujejo samo zdravniki.

K členu 29.

§ 118. V Srbiji in Črni gori predlagajo komisije pristojnemu invalidskemu sodišču, v ostalih pokrajinah pa pristojnemu oblastnemu invalidskemu odseku začasno izgubo podpore in dodatka, ako kdo neopravičeno ne pride na pregled.

K členu 30.

§ 119. Zato, da se ugotovi invalidova identičnost, je potrebna osebna navzočnost predstavnika občine samo, če se vrši pregled v dotični ali bližnji občini ali če pride večje število oseb iz iste občine na pregled pri komandi vojnega okrožja. Drugače zadošča pismeno potrdilo občinskega predstojništva (opštinskega suda), ki ga dotična oseba osebno predloži komisiji.

§ 120. Invalidi, ki so bili že na komisijsko zdravniškem pregledu v zmislu uredbe o ob-

čem pregledu invalidov ali po tem zakonu, se smejo ponovno javiti za pregled, ako se potrdi z izpričevalom državnega zdravnika, da se je poškodba ali bolezen, zaradi katere so bili spoznani za invalide, poslabšala ali da je nastopila komplikacija, zaradi česar bi se jim mogel ob ponovnem pregledu priznati višji odstotek nesposobnosti, nego jim je bil priznan ob prejšnjem komisijskem pregledu.

K členu 30.

§ 121. Težko bolnim invalidom, ki se ne morejo gibati ali katerim bi povzročal dohod pred komisijo velike bolečine ali bi se jim utegnulo poslabšati zdravstveno stanje, ni treba hoditi osebno pred komisijo, ampak pregleda jih državni zdravnik na njih domu vpričo predstavnika občine ter vroči zdravniški izvid z zaslišanjem vred pristojnemu vojnemu okrožju, da odloči komisija za pregled invalidov o odstotku njegove nesposobnosti za obče pridobitno delo.

(Dalje prihodnjič.)

Zbirajte za tiskovni sklad!

Iz pisarne izvršnega odbora.

Invalidski znaki. Obveščamo, da je izvršni odbor prejel prvo pošiljatev invalidskih znakov. Pozivamo vse podružnice, da nam čimprej javijo, koliko znakov naj jim doposlujemo. Komad stane Din 3.50, poštna stroške krije podružnica sama.

Opozarjamo vse podružnice, naj bodo pri izdaji znakov zelo previdne. Noben znak ne smejo prodati brez lastnoročnega podpisa člana ali članice, kajti le tako se bo omogočila vsaka zloraba znakov, da jih ne bodo nosile osebe, ki niso v to upravičene.

Seznam naj sestoji iz sledečih rubrik:

Tekoča številka, tekoča številka članske knjižice, ime in priimek člana oz. članice, označba koliko znakov se je članu oddalo, podpis člana, opomba.

Dopisovanje podružnic. Vkljub okrožnici z dne 16. septembra 1922, opr. štev. 2742/22, se dogajajo še vedno velike nerednosti pri vlaganju prošenj za različne podpore, trafike, koncesije, službe itd. Ponavljamo zadnjikrat:

Vsaka prošnja naj bo kratka, a dobro utemeljena z natančno navedbo, zakaj prosilec prosi ter opremljena z vsemi potrebnimi prilogi. V prošnji se mora navesti poklic prosilca, rojstno leto in dan, domovinsko občino, sedanje bivališče, število družinskih članov, premoženjske razmere, diagnozo, t. j. hi bo oziroma ako je vdova, delanec, nezmožnost, št. invalidskega uverjenja, štev. likvidacijskega lista, potrdilo davčnega urada glede plačila neposrednega davka. Pri vdovah pod 42 let, ki prosijo za dodatek k pokojnini, se mora priložiti tudi zdravniško spričevalo, ki svedoči, da je prosilka res za delo nezmožna. Poleg navedenega opozarjamo vse člane (ice), da morajo vlagati prošnje le potom svoje podružnice. Vse prošnje in vloge, ki bodo naravnost in brez vednosti pristojne podružnice poslane izvršnemu odboru v Ljubljano, se bodo zavrgle ter ne bomo niti odgovarjali na iste. To pa radi tega, ker se takimi vlogami izvršnemu odboru otežkuje delo in dela ne potrebne izdatke pri poštini.

Brezobrestno posojilo dobi le oni, ki dokaže, v kake svrhe ga rabi in pa da si bo s tem trajno izboljšal svoj pridobitni položaj. Ob enem mora navesti 2 ali vsaj enega poroka, ki mora biti hišni posestnik, trgovec ali kaj sličnega, tudi državne definitivno nastavljene osebe se smatrajo isto tako kot dobri poroki. Za začasno pomoč pa se dajejo izključno samo podpore. To v vednost članom in podružnicam enkrat za vselej.

Naše glasilo je »Vojni invalid«!

Dopisi.

Tržič. Dne 16. t. m. se je vršil tukaj sešatek tukajšnjih vojnih invalidov, vdov in sirot, kjer nam je tov. predsednik poročal o letni skupščini našega Udruženja, o črtal nam je njega delovanje in težavne borbe v preteklem letu in o uspehih. Prečital je resolucijo z dne 11. marca 1923, katero so navzoči z odo-

brenjem sprejeli. Razvila se je debata posebno o prvi točki iste, nakar so člani z ogorčenjem vzeli na znanje postopanje gosp. Goršiča napram org. in tovarišem, voditeljem. Zahtevali so, da se odpošlje oblastnemu odboru nastopna resolucija sklenjena na sestanku dne 16. t. m. voj. inv., vd. in sirot v Tržiču: 1. Energično protestiramo proti postopanju gosp. Goršiča napram organizaciji in tovarišem Tomcu—Krušču. 2. Stojimo odločno na braniku resolucije z dne 11. t. m., posebno 1. točke. 3. Protestiramo proti izrabljanju uradne moči g. Goršiča napram tovarišem. 4. Zahtevamo, da se v slučaju terorja s strani g. Goršiča napram organizaciji in tovarišem skliče protestni shod vseh udruženj v Ljubljani. — Za odbor: predsednik Videlič, tajnik Lederer.

Dopis iz Trbovelj. Kakor povsod, imamo tudi pri nas velikanske težkoče z nameščanjem invalidov, ki jih država noče preskrbeti, druga neusmiljena srca jih pa tudi mrzijo in odklanjajo. Naš tovariš Valentin Stermljan je 60 odstotkov vojni invalid. Zasula ga je granata in mu zlomila 11 reber in hrbtenico. Po prevratu ni dobil službe, zato se je podal v Nemčijo, kjer je dobil svojim poškodbam primerno službo. Po 14 dneh je zbolel in bil v bolnišnicah do avgusta lanskega leta. Potem je dva meseca delal ter nenadoma dobil neki poziv, da naj se poda v domovino, kjer ga čaka delo. Prišedši domov je bil pa strašno iznenaden, ko je ostal z ženo in 4 malimi otroci brez zaslужka in brez strehe. Po dolgih prošnjah se mu je posrečilo dobiti malo službico, v kateri bi moral po 12 ur na dan delati, da bi prejemal po 180 kron. Pri nas pa velja le 8 urno delo zato mu ni bilo mogoče preživljati mnogobrojne družine in tudi delo je bilo kot težaško zanj prenaporno. Zaprošil je pri cementni tovarni, ki ga je poslala k zdravniku, in ta ga je spoznal za nesposobnega. Deputacija naše podružnice je šla zanj k ravnatelju, ki pa ni hotel z njo niti slovensko govoriti, temveč nemško, in ga ni hotel sprejeti. V svojem osornem tonu je kazal svojo nemško ošabnost. Kdaj se bo naša domovina povzpela do te zavednosti, da bo znala primerno pokazati, kdo je gospodar na tej zemlji. Tako se postopa z invalidi, ki so osvobodili to zemljo, na kateri se šopirijo danes razni krvosesi. In revež pa nima danes na tej zemlji, politiki s krevjo vojnih žrtev, prava do življenja niti ako se hoče zanj truditi v potu svojega obraza.

Zbirajte naročnike za naše glasilo!

Društvene vesti.

Invalidska shoda se vršila dne 25. t. m. v Šmarju pri Sevnici in Trbovljah. Eventuelno se v Trbovljah še preloži. Prideta obakrat delegata izvršnega odbora iz Ljubljane. Prosi se obilne udeležbe.

Konjice. Občni zbor poverjenosti v Konjicah se je vršil ob povoljni udeležbi članov dne 21. prosinca t. l. Predsednik si je vzel v nalog kot prvo točko dnevnega reda poleg pozdravnega govora, pojasniti navzočemu članstvu tudi pomen organizacije. Med svojim izvajanjem se je dotaknil tudi zapostavljanja naših pravic in mrevarjenje invalidskega zakona. Jasno je vsem, da je bilo razen malenkostnih izjem, potisnjeno v strelske jarke le revno ljudstvo; tako da je revež, ki ni posej doval drugega imetja kakor zdrave ude, prišel še ob te. Da je ta revna žena, da so ti revni otročki izgubili še svojo edino tolažbo, svojega pridnega moža, svojega dobrega očeta. In ravno pri teh siromakih se hoče štediti, medtem ko se drugod razmetujejo težki milijoni. Rosne so bile oči navzočih invalidov, teh neustrašenih mož, ki so kljubovali brez trepetanja in strahu viharjem svetovne vojne. Niso poznali solz do sedaj, do sedaj, ko vidijo, kako se jim deli plačilo. Vdove, katere prežete ljubezni do domovine in vdane v voljo božjo krepko prenašajo svoje gorje, so glasno zahtevale, kajti njihov pridne roke pri današnji draginji ne zamorejo dati dovolj kruha svojim stradalajočim otročičem. Očeta ni, njih podpora pa več kakor borna.

Žalostno in pretresljivo je zreti v solzne oči nesrečnikom, kateri plakajo nad gorjem in bedo, katero si niso sami zakrivali. In ti, ki imajo v rokah našo usodo, tega ne vidijo. Oni sede pri bogato obloženih mizah, nas pa pustijo čakati na drobtinice, ki padajo raz mize.

Svoj govor je zaključil s pozivom na splošno in skupno delo za našo organizacijo, kajti le ta bo delovala na to, da se naše stanje umili in naše solze otro.

Pri volitvah novega odbora je bil za predsednika zopet enoglasno izvoljen tov. Bruderman, ki že tri leta vodi tukajšnje poverjenišvo v splošno zadovoljnost članov. Za podpredsednika in obenem za našega delegata pa tov. Žagar.

Ali si že plačal naročnino?

Razne vesti.

V album našim zaščitnikom. V Tržiču se nahaja vojna vdova Marija Leskovar z dvema vojnima sirotama, katera ne dobiva beri in piši: že čez dve leti nobene pokojnine, akoprav se je napravilo že veliko pritožb in prošenj. Kako da ona izhaja v tem strašnem času in brez zaslужka, si gospodje lahko mislite. To je polje dela in pomoči, ne pa v preganjanju tovarišev. — Podružnica Tržič.

Prijava odbornikov. S sledečim pozivljamo naslednje podružnice naj nam javijo ime na njih odbornikov in poklic istih. Te so: Bled, Braslovce, Cvetkovec, Celje, Domžale, Dol. Logatec, Guštanj, Gorje pri Bledu, Gornja Radgona, Jesenice, Kostanjevica, Kočevje, Moravce, Maribor, St. Peter v Savinski dolini, Ribnica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj, Trebnje, Vrhnika, Zagorje.

Poklice posameznih odbornikov pa nam niso javile sledeče podružnice: Beltinci, Brežice, Cerkljica, Črnomelj, St. Jernej, Konjice, Kranj, Kamnik, Krško, Kranjska gora, Ljutomer, Ljubljana, Mokronog, Metlika, Murska Sobota, Novo mesto, Ormož, Ptuj, Radovljica, Slovenska Bistrica, Selca nad Škofjo Loko, Slovenjgradec, Škofja Loka, Trbovlje, Tržič in Žiri. Opozarjamo vse gori navedene podružnice, da store to čimprej.

Protest tovarišev Bosancev. Izvršni odbor iz Sarajeva je poslal g. dr. Goršiču sledeči brzojav: „Stotine hiljada ratnih žrtava Hercegovine poručujemo Vam, prestanite terorizirati naše drugove braću Slovence. Zlo radja zlo. Invalidski Izvršni odbor.“

Smrtna kosa. V Tišini v Prekmurju je umrl dne 27. II. t. l. po dolgem bolehanju tov. Ivan Nemec 100% invalid. Ostavil je roditelje v starosti 60 let. Naj počiva v miru.

Razpis službe. Pri oddelku socialne politike pokr. uprave v Ljubljani se odda eno ali več mest uradnih slug. Prošnje je vlagati do 1. IV. 1923. Natančneje v uradnem listu št. 20 od 26. II. t. l.

Za tiskovni sklad so darovali: Klander Karl, bivši notar v Ljubljani, 20 Din; Podružnica udruženja vojnih invalidov v Cirkvici 50; Ravselj Franc, Stari trg pri Ložu, 2; Poverjenišvo udruženja vojnih invalidov v Ptuj 32; Podružnica udruženja vojnih invalidov Jesenice 8; Priman Ivan, Toplice pri Zagorju, 5; Dernovšek Ivan, Toplice pri Zagorju, 3; Dernovšek Rudolf, Toplice pri Zagorju, 3; Kösel Ferdinand, Zagorje, 1; Jurca Albin, Zagorje, 1.50; Gluhak Miha, Toplice pri Zagorju, 5; Drame Vinko, Toplice pri Zagorju, 1-25; Tomelj Mihael, Zagorje, 2.50; Bokalič Franc, kancelist, Murska Sobota, 6; Jerala Franc, Klanec, Kranj, 20.50; Komarjev Jože, Ljubljana, 12; Bizjak Anton, oficijant, zavod za slepce v Kočevju, 6.50; Mihelič Jakob, Moše pri Brezjah, 10; skupaj 192.75 Din. — Iskrena hvala!

DESET INVALIDSKIH ZAPOVEDI.

1. Veruj v organizacijo in njeno zmago!
2. Ne izrabljaj organizacije v sebične namene!
3. Udeležuj se shodov in občnih zborov organizacije!
4. Poslušaj in spoštuj njene voditelje!
5. Ne razdiraj organizacije!
6. Zastopaj povsodi koristi organizacije!
7. Ne izrabljaj društvene blagajne!
8. Pridobivaj nove člane in naročnike!
9. Nabiraj prispevke za tiskovni sklad!
10. Plačuj redno članarino in naročnino!

Ivan Žabkar — Krško.

Odgovorni urednik: Franc Belinc.
Tisk tiskarne J. Blasnika nasl., v Ljubljani.

LISTEK.

Ivan Albrecht:

Bremena.

Gospa Langhofova je molčala. Prišlo ji je šele zdaj jasno v zavest, da je pravzaprav prekršila svoje načelo, ko je stopila v ta kraj, in je bila vesela zbog tega. Od onega dne, ko je gospod sodnik v navzočnosti svoje žene govoril o hoji na devico, je razmerje med obema postalo za kulisami mnogo ohlapneje, nego je bilo dotlej. Zakon, ki je bil zgrajen na kupčijski podlagi, sodniku je namreč žena poleg golše prinesla lepe tisočake v dar in zvezan z ozirni družbo, je izgubil vezi s tistim hipom, ko je gospod sodnik tako neprevidno kršil pravila družabnega reda. Hladnost, s kakršno je takrat gospa premagala položaj in frapirala družbo, je bila krinka, ki jo je takoj odložila, kakor hitro sta bila z možem brez prič. Ker ni bilo v smisu njenega značaja, da bi bila nastopala doma v družini ognjevitosti in s strogimi besedami, je stvar minila popolnoma brez hrupa. Gospa Agata je samo prosto povedala, da je padlo vse globoko spoštovanje, ki ga je gojila napram njemu, v nič in da bo iz tega izvajala posledice. Kakšne naj bi bile te, gospa v prvem trenutku ni vedela niti sama. Premišljevala je dolgo, a našla ni ničesar, zlasti vsled tega, ker se je bala stvari, ki bi morda kompromitirala celo njo. Iskala in zahtevala je od svoje iznajdljivosti nečesa, kar bi zadalo težak udarec možu, a njo pa povišalo in jo obdalo s kakršnokoli prijetno in svečano glorio. Pri teh težavah ji je prišla novica šivilje Erne kakor nalašč. Zagonetna privlačnost slučaja se je izkristalila v željo po kljubovanju napram možu; kajti gospa Agata je vedela, da je sodnik Langhof aristokrat in patricij, ki ne mara niti slišati o plebejcih, kaj šele, da bi trpel občevanje z njimi. Sklepala je po svoje: natakariča ni manj plebejska nego žena tovarniškega delavca. Zato je odločila, da obišče prizadeto družino in se sama udeleži pri delu za pomoč. Sklenila je započeti akcijo in dvigniti celo hrušč, osnovati po potrebi makari klub ali kaj sličnega, — vse brez morevega dovoljenja in vednosti. Naj stiskajo žuljave delavske roke njeno fino ročico, naj dihajajo njena pljuča okuženi zrak proletarski! S tem bo maščevana njena čast. Naj si gospod Langhof zapomni, kdaj je bil indiskreten napram ženi! —

Zdaj, ko so bili storjeni prvi koraki in je gospa sedela pri nesrečni Ogrizovki, je začutila poleg želje po maščevanju tudi — mater v sebi! Pri pogledu na nesrečo, ki je bila predvsem trpljenje matere, je kljub vsem družabnim priveskom in drugačnim prvotnim namenom izbruhnila v njej z neodoljivo silo zahteva, da mora pogaziti celo lastne predsodke in res pomagati.

„Pa vendar, kako je prišlo do tega?“

Nana je pogledala brezizrazito in je vidno izgubljala moč.

„Do tega je prišlo — moj Bog!“

Gospa Langhofova je začutila zlo. Če prav si ni mogla misliti, kaj vse teži mater, je vendar slutila nenavadno težo življenja, ki bremeni na tem onemoglem bitju. Pomislila je nase in je z naivnostjo razvajenega človeka takoj ustavile paralelo med seboj in Nano. Ona trpi zavoljo moža, Nana zavoljo otroka, a nesrečni sta obe. Spričo tega razkritja je izjavila s površno lahkoto:

„Tako je svet lep — in vendar je življenje nekaj kakor breme, ki bi ga človek rad vrgel od sebe.“

Tu je presunila Nano kakor kaljena bodica. Ali ni čula nekje že teh besedi? V daljni minulosti — bogve kje, a bile so prav iste, do pičice iste besede. Je li gospoda taka, da misli vsa po istem vzorcu? Kaj neki more prinesiti gospo sodnikovo do takšne izjave, žensko, ki ji najbrže še vse žive dni ni niti enkrat šlo trdo v življenju...

V to razmišljanje je spet sunil gospejin glas:

„Vendar moramo nositi ta tovor, — vi in jaz in vsi. To je sodba usode.“

Nana je poslušala, širila oči in razprostirala roke. Odprla je usta, kot da hoče reči nekaj, jih zaprla in zopet odprla, toda mesto besedi je izbruhnil jok in mati se je zgrudila na posteljo.

V cunjah je zaječal otrok. Silil je kvišku, planil, omahnil spet vznak in bledel. Govoril je sunkoma in pretrgano, a glasovi so bili zamolkli in topi kakor pri duševno bolnih ljudeh.

Gospa Langhofova je bila globoko presunjena in je za trenotek popolnoma izgubila ravnovesje in oblast nad seboj. V očeh jo je skelelo, v prsih tiščalo, oči niso vedele kam, roke ne kod, — in vsa kri je bila pokonci.

„Siromaki,“ je vzdihnila sama zase in vstala.

Nanin jok se je gubil v raztrgano goltanje, a vmes so bili pomešani glasovi, slični človeški govorici. Gospa jih ni poslušala in ne razumela — sploh se ni brigala zanje, ampak je odločila kar naenkrat:

„Grem po zdravnika. Nujna pomoč mogoče še reši.“

Zadnje besede je rekla že zunaj, ko je hitela, kamor se je bila namenila.

Pred svojo bajto je prežala na gospo Mojca Kosirnikova, ki ni prezrla visokega obiska pri Ogrizovih, in ji je molila sklenjene roke nasproti:

„Jih prav lepo prosim, gospa, jaz sem res nedolžna.“

Gospa Langhofova se ni niti ozrla. V razburjenosti ni videla ženske in čula njenega stokanja.

Mojca se je zdrznila in je preplašena zamotovila v hišo:

„Torej je Erna zvezana z Nano — in zdaj je sodnikovka prišla, da me vsi skupaj potlačijo. Baba je gotovo coprnica. S šmarno petico je naredila vse to in ne bo jenjala preje, dokler me ne spravi s poti. Le čakaj, zlodej! Na tem svetu je tako, na drugem pa ne bo!“

Sedla je za mizo in obe roki sta omahnili ob njej.

„Ne bo,“ je ponovila zagrizeno in se je zagledala v postelj, mesto materine smrti, mesto, kjer je bila rojena i ona sama, kjer je ljubila in kjer želi nekoč previdena in spravljena z Bogom odložiti breme življenja, ki se ji je zdaj začelo kazati v neznani grozoti.

IX.

Nana ni čutila in ne razumela. Samo tema in strah sta živela v njej, bojazen pred nečem groznim, ki mora priti vsled bogve česa. Stokanje Lukijevo jo je rezalo v srce — in če je stopil eden ali drugi starejših otrok v sobo, ga je nagnala odurno kakor psa. Hotela je samote in miru, a v najlepši tišini vendar ni mogla biti več sama. Vedno je hodilo nekaj z njo, je stalo, sedelo in ležalo kraj nje ter se ji je rezalo v obraz.

Svojčas je Nana ljubila knjige in je brala vse, kar ji je prišlo pod roke; zdaj ni mogla preleteti niti vrstice z očmi. Kamor se je okrenila, je stal pred njo otrok in njen neprostovoljni zločin. V to skelenje je zagrizla še misel, da se morda na ta način le maščujejo lastni prestopki na njej in na njenem zarodu. Bila je ženska in poleg tega bitje, ki se je gojilo takorekoč od prvega početka življenja dalje popolnoma sama. Zato ni mogla nikoli preboleti tega, kar je slučajno kje čula naukov v prvi mladosti. Čeprav si je z ene strani prigovarjala, da je bila tista bore neznatnosti: šmarna petica, ki jo je prejela po materi, — na pošten način in po pravici njena, si je po drugi plati zopet očitala, da si je vzela reč nasilno in okradla mater na zadnjo uro... Očitaneje je bilo grozno in je popravila vse opravičujoče pomisleke že v prvi neznatni kalji.

Tako je bilo dannadan in tudi tisto popoldne, ko je odšla gospa sodnikova od nje. Bila je tako potrta, da ni mogla natančno presoditi, kako je to nekaj nenavadnega, če pride bogata gospa Langhofova k revni ženi Ogrizovega Dreje.

„Naj pride, kar more priti! Če sem grešila, — pokorim se dovolj — in z menoj vred še otrok, ki je nedolžen.“

Vsaka misel je končala z istim refrenom, ki je še povečal bolešno zmedo njenih pojmov. Nujna dela je opravljala kakor v snu in se je pri tem prestrašila vsake malenkosti, ker je neprestano sumila, da je prišlo zdaj ono grozno, ki jo razgali in pahne v nepopisno sramoto — in to ne samo nje, temveč tudi deco, ki je pri njenem grehu čisto brez krivde. Kadar je v štedilniku premočno zaprasketal ogenj, ji je zastala vsa kri po žilah, a ko je spoznala, da je bila bojazen brezpotrebna, je bila že tako trudna, da se je sesedla nalik stari cunji na bližnji stol.

Proti večeru je prišel Dreja, mrk in temnogled. Brez pozdrava je stopil v sobo in je močno dišal po žganju. Nana se je začudila in prestrašila ter je nemo čakala, kaj bo.

Ko je mož odložil klobuk in parkrat premeril kuhinjo po dolgem in počez, je obstal pred ženo in zaškripal z zobmi:

„Tako torej! Da si satan, sem vedel, da si pa hujša od njega, tega nisem vedel!“

Po tem uvodu je zopet začel hoditi po kuhinji in se ni niti ozrl po Nani. Kletev je sledila kletvi, a vmes se je mešalo škripanje in mrmranje, da se je žena vila v boli liki bilka na žerjavici. V silni muki je naposled sunila trudno iz sebe:

„Kaj pa je?“

Čeprav je izviralo vprašanje iz resnične potrebe in želje po objasnjenju, jo je mesto odgovora zastrašil le možev divji smeh, ki ji je zdel groznejši od rabljevega pretenja.

Po tem drugim uvodu, ko je bila Nana že čisto izgubljena, se je Dreja pošastno razkoračil pred njo:

„Hotel sem poslati po zdravnika, pa ti ni bilo prav, ker tebi ni nikoli prav to, kar veš, da želim jaz. S svojo beračijo si me pahnila v nič, zdaj me hočeš z zlobnostjo še hujše kot v nič.“

Nana je bila prepričana, da je zdaj izdana, in je samo medlo zabranila:

„Kako.“

„Tako! Da bi bil poslal po zdravnika jaz — Bog ne zadene! Da pa meri po trgu škricarija in vpitje, kot da gori voda, to je prav! Tisti satan, oni Lanhoj, ki ždi pri vsaki priliki na delavcu kot hudič na duši — ja, vraga, povej no, kako pride njegova žena do tega, da rjove na tugu, na pomoč?! Ali je morda sodniška milost našla pri svoji golšavi polovici premalo zabave in je tvoja malenkost pomagala visokosti iz zadrege?!“

Ko je srečal ženin strmeči pogled, ki je buljil vanj popolnoma brez umevanja, se mu je zdela njena veneča lepota mikavnejša nego kdajkoli dotlej. Ranjeni ponos in samoljubje, ki ga je kdaj pikala nenadoma probujena ljubosumnost, je razburil v Dreji bolešno-polteno zahtevo po trpinčenju:

(Dalie.)

Joško Videtič, Tržič
kleparska delavnica

Sprejema se vsa v to stroko spadajoča dela, stavbna in galanterijska, pokri-vanje in barvanje streh in zvonikov, izdelovanje ornamentov, napeljave vodo-vodov, kopalnih sob etc.
Postrežba točna, delo ceno in solidno.